

Các loại vaccine COVID-19 [Do Pfizer-BioNTech và Moderna phát triển]

COVID-19

[COVID-19](#) là một bệnh nhiễm virus chủ yếu ảnh hưởng đến phổi. Một số người có thể bị bệnh nhẹ. Những người khác có thể bị bệnh nặng, bao gồm người cao niên hoặc những người có chứng bệnh từ trước. Trong những trường hợp rất hiếm, một số trẻ em có thể bị chứng viêm nghiêm trọng. Ảnh hưởng lâu dài của COVID-19 chưa được hiểu biết đầy đủ. Một số người có nguy cơ bị nhiễm COVID-19 do công việc hoặc hoàn cảnh sống của họ.

Cách hoạt động của các vaccine này

Các vaccine này bảo các tế bào trong cơ thể chúng ta tạo ra một loại protein có cụ thể trên virus gây ra COVID-19. Những "protein gai" này, mặc dù vô hại cho chúng ta, sẽ bảo cơ thể chúng ta bắt đầu tạo ra các kháng thể. Các kháng thể mới của chúng ta sẽ bảo vệ chúng ta tránh mắc bệnh nếu chúng ta tiếp xúc với virus. Các vaccine không chứa virus nên không thể mang lại COVID-19 cho chúng ta.

Cả hai vaccine đã được thử nghiệm trong các cuộc thử nghiệm lâm sàng lớn để bảo đảm chúng đáp ứng các tiêu chuẩn an toàn, và cả hai đã được Bộ Y tế Canada cấp phép và phê duyệt.

Quy trình tiêm vaccine

- Vaccine Pfizer dành cho những người từ 16 tuổi trở lên, và được tiêm cách nhau 21 ngày.
- Vaccine Moderna dành cho những người từ 18 tuổi trở lên, được tiêm cách nhau 28 ngày.

Cả hai loại vaccine này đều an toàn cho người cao niên và những người có bệnh trạng ổn định như tiểu đường, bệnh tim, cao huyết áp và viêm gan B, C hoặc HIV có phản ứng miễn dịch tốt. Nếu bạn bị các dị ứng thức ăn, thuốc, côn trùng cắn hoặc môi trường, bạn vẫn có thể được tiêm một trong hai loại vaccine một cách an toàn. Tốt nhất là bạn nên tiêm đủ hai liều của mình với cùng một nhãn hiệu vaccine.

Các lợi ích của vaccine

Cả hai loại vaccine cần phải dùng hai liều để bảo vệ tốt hơn. Tốt nhất là liều thứ hai nên được tiêm sau liều đầu tiên từ 4 đến 6 tuần. Nếu bạn bỏ lỡ cuộc hẹn thứ hai, hãy đặt lịch hẹn lại càng sớm càng tốt. Bạn không cần bắt đầu lại loạt vaccine.

Sau khi bạn tiêm liều thứ hai, có thể mất một đến hai tuần nữa để đạt được mức bảo vệ tối đa chống COVID-19. Trong các cuộc thử nghiệm, vaccine có công hiệu 95%. Hiện tại, không có thông tin về việc sự bảo vệ của vaccine này kéo dài trong bao lâu.

Có một khả năng nhỏ là bạn vẫn có thể bị nhiễm COVID-19 sau khi được tiêm vaccine. Điều quan trọng là phải tiếp tục áp dụng các biện pháp y tế công cộng như giữ khoảng cách, đeo khẩu trang, và ở nhà nếu bạn bị bệnh. Nhân viên y tế và các nhân viên khác vẫn phải mang thiết bị bảo hộ cá nhân (PPE) ngay cả khi họ đã được tiêm vaccine.

Tác dụng phụ và Rủi ro

Một số người có thể bị các tác dụng phụ do vaccine, nhưng chúng có thể sẽ ở mức độ vừa phải và hết sau vài ngày. Một số trong các triệu chứng đó là một phần trong phản ứng của cơ thể để tạo khả năng miễn dịch.

Các tác dụng phụ phổ biến được báo cáo trong các thử nghiệm lâm sàng với vaccine này bao gồm:

rất phổ biến ≥10% (hơn 1 trên 10 liều)	phổ biến 1%-10% (1 trên 100 tới 1 trên 10 liều)	không phổ biến 1% (1 trên 100 liều)	rất hiếm
<ul style="list-style-type: none"> ○ đau ở chỗ tiêm ○ đau đầu ○ cảm thấy mệt mỏi ○ đau cơ hoặc khớp ○ sốt hoặc ớn lạnh ○ sưng hoặc đau dưới nách (chỉ vaccine Moderna) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ đỏ & sưng tại chỗ tiêm ○ buồn nôn hoặc nôn mửa 	<ul style="list-style-type: none"> ○ sưng hạch bạch huyết 	<ul style="list-style-type: none"> ○ các phản ứng dị ứng nghiêm trọng như phản vệ

Trong những trường hợp hiếm hoi, phản ứng dị ứng nghiêm trọng (phản vệ) có thể xảy ra. Phản ứng dị ứng có thể được điều trị và thường là tạm thời. Đi khám bệnh nếu bạn khó thở, nổi mề đay hoặc sưng mặt và cổ họng. Các tác dụng phụ của vaccine sẽ tiếp tục được theo dõi khi người ta được tiêm.

Nếu bạn bị phản ứng với vaccine, hãy nói chuyện với người chăm sóc sức khỏe của bạn để báo cáo tác dụng phụ trực tiếp cho sở y tế công cộng. Sở y tế công cộng sẽ theo dõi các tác dụng phụ được báo cáo để bảo đảm vaccine tiếp tục an toàn.

Hoãn tiêm vaccine nếu bạn:

- bị sốt, bị bệnh với các triệu chứng COVID-19, hoặc
- đã tiêm vaccine cúm hoặc các vaccine khác trong vòng 14 ngày trước.

Nói chuyện trước với người chăm sóc sức khỏe của bạn nếu bạn:

- đang có thai, có thể có thai hoặc đang cho con bú sữa mẹ
- bị rối loạn chảy máu hoặc suy yếu khả năng miễn dịch do bệnh tật hoặc điều trị; hoặc
- có một phản ứng dị ứng nhẹ đến vừa phải sau khi tiêm liều vaccine COVID-19 đầu tiên của bạn.

Đừng tiêm vaccine này, nếu bạn có các dị ứng / phản ứng nghiêm trọng với:

- bất kỳ thành phần vaccine nào, bao gồm polyethylene glycol (PEG) cho cả hai loại vaccine;
- tromethamine (chỉ trong vaccine Moderna); hoặc
- liều vaccine COVID-19 đầu tiên của bạn.

Để biết thêm thông tin, hãy nói chuyện với người chăm sóc sức khỏe của bạn hoặc truy cập trang mạng của chúng tôi ở toronto.ca/COVID19.

Nguồn tư liệu

Cập nhật ngày 15 tháng 1 năm 2021

Ủy ban Quốc gia về Chủng ngừa. Các khuyến nghị về sử dụng các loại Vaccine COVID-19. Tháng 12 năm 2020. Có tại <https://www.canada.ca/en/public-health/services/immunization/national-advisory-committee-on-immunization-naci/recommendations-use-covid-19-vaccines.html>